

تأثیر کیفیت حسابرسی بر هزینه نمایندگی، مدیریت سود ومحافظه کاری در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

بهنام کرشاهی

عضو هیات علمی گروه حسابداری، مجتمع آموزش عالی بافت، دانشگاه شهید باهنر کرمان، ایران

Behnam Karamshahi
behnamkaramshahi@uk.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۰۲/۱۵ ، تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۰۴/۲۸

چکیده:

جدایی مالکیت از مدیریت، تضاد منافع بین مدیران و مالکان و نگرش‌های مدیریت سبب مطرح شدن مباحث مدیریت سود، محافظه کاری و هزینه‌های نمایندگی در حسابداری شده است. بر اساس تئوری حاکمیت شرکتی، مالکان و سهامداران شرکت‌ها با به‌کارگیری و استخدام حسابرسان سعی در کنترل فعالیت‌های مدیران دارند و بدین وسیله درصد کاهش هزینه‌های نمایندگی هستند. این پژوهش به دنبال بررسی ارتباط بین کیفیت حسابرسی با مدیریت سود، محافظه کاری و هزینه‌های نمایندگی است.

نمونه‌ی آماری این پژوهش اطلاعات ۱۰۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران برای دوره‌ی زمانی ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ بوده است، برای آزمون فرضیه‌های این پژوهش از مدل رگرسیون چند متغیره و تجزیه و تحلیل پانلی استفاده شده است.

نتایج آزمون فرضیات نشان داد که با افزایش کیفیت حسابرسی هزینه نمایندگی و محافظه-کاری افزایش می‌یابد به عبارت دیگر افزایش کیفیت حسابرسی با هزینه نمایندگی و محافظه کاری رابطه مستقیم وجود دارد. همچنین با افزایش کیفیت حسابرسی، مدیریت سود

کاهش می‌یابند. به عبارت دیگر افزایش کیفیت حسابرسی با مدیریت سود رابطه معکوس دارد.

واژگان کلیدی: کیفیت حسابرسی، مدیریت سود، محافظه کاری، هزینه نمایندگی

۱- مقدمه:

جدائی مالکیت از مدیریت این امکان بالقوه را به وجود می‌آورد که مدیران تصمیماتی را اتخاذ نمایند که در راستای منافع خود و عکس منافع سهامداران باشد. تضاد منافع که از آن به عنوان "مسأله نمایندگی" تعبیر می‌شود، ناشی از وجود تفاوت در تابع مطلوبیت ذینفعان می‌باشد. با در نظر گرفتن تئوری تضاد منافع میان مدیران و مالکان، میتوان ادعا کرد که مدیران واحدهای تجاری می‌توانند از انگیزه لازم برای دستکاری سود به منظور حداکثر کردن منافع خود برخوردار باشند. سؤالی که بوجود می‌آید این است که چگونه میتوان از سرمایه‌گذاران در برابر دستکاری سود و مدیریت سود که به گفته شيفر [۲۰] دخالت هدفمند مدیران در فرآیند گزارشگری مالی برون سازمانی به منظور تحصیل منافع شخصی است"، حمایت کرد. با توجه به مقوله‌ی جدایی مالکیت از مدیریت، بحث حاکمیت شرکتی و همچنین تئوری‌های مطرح شده مرتبط با آن از قبیل تئوری نمایندگی، تئوری ذینفعان، نیاز به رسیدگی و حسابرسی صورت‌های مالی شرکت‌ها کاملاً ضروری است. حسابرسی، برای صورت‌های مالی گزارش شده ارزش افزوده مضاعف فراهم می‌کند، زیرا حسابرسی، مربوط بودن و قابلیت اتکای محتوای صورت‌های مالی را گزارش می‌دهد [۲]. یک مؤسسه حسابرسی با کیفیت، قادر به شناخت، ارائه نادرست اقلام صورت‌های مالی مورد رسیدگی بوده و می‌تواند نسبت به ارائه صحیح آن بر صاحبکار خود تأثیرگذار باشد تا در نتیجه آن، اطلاعات مالی قابل اتکایی گزارش شود. رسیدن به این هدف مطلوب، به خصوصیات مؤسسات حسابرسی کاملاً وابسته بوده و این خصوصیات می‌تواند به شکل مثبت یا منفی با کیفیت حسابرسی در ارتباط باشد [۱۰]. از سوی دیگر وجود طرح‌های پاداش و طرح‌های مبتنی بر عملکرد، برای مدیران ایجاد

انگیزه نمودند تا به گونه‌ای فرصت طلبانه سودهای آتی را جهت حداکثر ساختن ارزش فعلی پاداش خودشان به سال جاری و زیان‌های محتمل را به دوره‌ی آتی منتقل کنند که وجود حسابرسان با کیفیت موجب شده است تا انگیزه‌ی مدیران برای افشا نکردن اخبار بد کاهش یابد و محافظه‌کاری در گزارشگری مالی افزایش یابد.

بادآور نهندی [۱]، یعقوب نژاد و امیری [۹]، نونهال نهر و همکاران [۷] و تندلو [۲۱] در تحقیقات خود اشاره کردند که، کیفیت حسابرسی می‌تواند پیامدهای همچون افزایش کارایی سرمایه‌گذاری، قابلیت اتکای اقلام تعهدی، را داشته باشد. با این وجود پژوهش‌های جامعی در مورد تاثیر کیفیت حسابرسی بر محافظه‌کاری و مدیریت سود صورت نگرفته است. این پژوهش ادبیات مربوط در این حوضه را با بررسی نقش مستقیم کیفیت حسابرسی بر هزینه‌ی نمایندگی، مدیریت سود و محافظه‌کاری پوشش می‌دهد تا در حقیقت این خلأ را، در ادبیات مالی پر کند.

۲- مبانی نظری پژوهش و مروری بر پژوهش‌های پیشین

۲-۱- کیفیت حسابرسی:

دی‌آنجلو [۱۳] کیفیت حسابرسی را سنجش و ارزیابی بازار از توانایی حسابرس در کشف تحریفات با اهمیت و گزارش تحریف‌های کشف شده تعریف کرده است. همچنین، دی‌آنجلو تأکید کرده است حسابرسی که موارد نادرست را کشف و گزارش کند، حسابرس مستقل به معنای واقعی کلمه است. بنابراین، طبق تعریف دی‌آنجلو کیفیت حسابرسی، افزایش توانایی حسابرسی در کشف تحریف‌های حسابداری و ارزیابی توانایی و استقلال حسابرس توسط بازار است. پال‌مروس [۱۹] کیفیت حسابرسی را ایجاد اطمینان از صورت‌های مالی و احتمال آن که صورت‌های مالی هیچ‌گونه تحریف با اهمیتی نداشته باشد، تعریف کرده است. در عمل این تعریف به عنوان نتیجه‌ی حسابرسی استفاده می‌شود. تیمن و ترومن [۲۲] کیفیت حسابرسی را صحت اطلاعات حسابرسی شده برای سرمایه‌گذار تعریف کردند. دیویدسان و نئو [۱۲] کیفیت حسابرسی را توانایی حسابرسی در کشف تحریف‌های با اهمیت و دستکاری در سود خالص گزارش شده تعریف کردند.

۲-۲- مدیریت سود و کیفیت حسابرسی

هیلی و والن [۱۵] تعریف زیر را از مدیریت سود ارائه کرده اند: مدیریت سود زمانی رخ می دهد که مدیر برای گزارشگری مالی از قضاوت شخصی خود استفاده می کند، و این کار با هدف گمراه کردن برخی از سهامداران درباره عملکرد واقعی و یا برای تأثیر در نتایج قراردادهایی که به ارقام حسابداری گزارش شده بستگی دارند، انجام می دهد. کلاگ [۱۸] دو انگیزه اصلی برای مدیریت سود تعریف می کند: تشویق سرمایه گذاران برای خرید سهام شرکت و افزایش ارزش بازار شرکت. دی [۱۳] در یک مقاله کاملاً نظری، مباحث مربوط به منافع سهامداران را عنوان کرده است. به نظر می رسد که مدیریت سود معمولاً از استفاده مدیران از مزایای عدم تقارن اطلاعاتی سهامداران ناشی می شود. اختیار عمل مدیران در استفاده از اصول تحقق و تطابق، برآورد و پیش بینی و همچنین اعمال روش هایی نظیر تغییر روش ارزیابی موجودی کالا، استهلاک سرفلی، هزینه جاریا سرمایه ای تلقی کردن هزینه های تحقیق و توسعه و تعیین هزینه های مطالبات مشکوک الوصول از جمله مواردی هستند که مدیران می توانند از طریق اعمال آنها سود را تغییر دهند. به طور کلی اقلام تعهدی معمولاً همراه با برآوردها، پیش بینی ها و قضاوت های مدیریت می باشد. و به همین خاطر می تواند منجر به خطاهای عمدی و غیر عمدی در اندازه گیری ها شود. اما با توجه به مساله تضاد منافع بین مالکیت و مدیریت احتمال این که این خطاها به صورت عمدی از طرف مدیریت صورت گیرد بیشتر است. سوالی که به وجود می آید این است که چگونه می توان سرمایه گزاران را در برابر دستکاری اقلام صورت های مالی که به گفته شیفر [۲۰] دخالت هدفمند مدیران در فرآیند گزارشگری مالی برون سازمانی به منظور تحصیل منافع شخصی است حمایت کرد. صورت های مالی منبع اولیه اطلاعات مورد نیاز در بازارهای سرمایه است. اطلاعات این صورت ها باید از اعتبار منطقی برخوردار باشند. حسابرسان با ارزیابی مستقل صورت های مالی از صحت و بی طرفی اطلاعات مربوط به وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریان وجوه نقد مندرج در این صورت ها و این که بر اساس اصول پذیرفته شده حسابداری تهیه شده اند گزارش می دهند

و به صورت های مالی اعتبار می بخشند بنابراین افزایش کیفیت حسابرسی موجب کاهش آزادی عمل مدیران و در نتیجه کاهش مدیریت سود می شود.

۲-۳- محافظه کاری و کیفیت حسابرسی:

محافظه کاری در حسابداری با افزایش قابلیت اتکای اطلاعات حسابداری مرتبط است نیاز به محافظه کاری ناشی از نظریه نمایندگی و مشکلات نمایندگی بین مدیران و سهام داران است. مدیران به منظور حداکثر کردن منافع و پاداش های خود سعی در دستکاری سود و بیش نمایی سود دارند، به همین خاطر مالکان با به کارگیری حسابرسان با کیفیت سعی در جلوگیری از بیش نمایی سود توسط مدیران را دارند. به عبارتی دیگر با افزایش کیفیت حسابرسی، میزان محافظه کاری در گزارشگری توسط مدیران نیز افزایش می یابد [۲۳] از طرفی مخاطره دعاوی حقوقی علیه حسابرسان به خاطر بیش نمایی سود شرکت بیشتر از زمانی است که شرکت سود خود را کمتر از حد گزارش کند. بنابراین حسابرسان به دنبال کاهش برآوردهای خوشبینانه مدیران هستند، در نتیجه موجب افزایش محافظه کاری در گزارشگری مالی می شوند.

۲-۴- هزینه نمایندگی و کیفیت حسابرسی

بر اساس تئوری نمایندگی، صاحب سرمایه و نماینده به این نتیجه می رسند که به نفع هر دو طرف است که اغتشاش ذهنی کاهش یابد. لذا ترتیباتی را دنبال می کنند که منافع شخصی آن ها را همراستا سازد. یکی از این ترتیبات، حسابرس مستقل است که ابزاری نظارتی برای بهبود اطلاعات درباره وضعیت و عملکرد مالی شرکت و افزایش تقارن اطلاعات است. هر چه تناقض نمایندگی بین مدیران و صاحبان سرمایه بزرگتر باشد، هزینه های نمایندگی بیشتر و نیاز به حسابرس مستقل با کیفیت بالا افزون تر خواهد بود [۶]. بنابراین افزایش کیفیت حسابرسی نشان دهنده افزایش هزینه نمایندگی می باشد.

۳- مطالعات و پیشینه پژوهشی

۳-۱- پژوهش های خارجی

آیاتریدیس [۱۶] در پژوهشی با عنوان " کیفیت حسابرسی : شواهدی از محافظه کاری، هزینه های نمایندگی و هزینه سرمایه " به بررسی تأثیر کیفیت حسابرسی بر محافظه کاری

سود، هزینه‌های نمایندگی و هزینه سرمایه پرداخت. نتایج حاصل از تحقیق فوق نشان داد که شرکت‌هایی که توسط موسسات بزرگ حسابرسی می‌شوند دارای ارقام تعهدی اختیاری پایینی می‌باشند همچنین این شرکت‌ها دارای هزینه‌های نمایندگی و هزینه سرمایه پایینی می‌باشند.

چی و همکاران [۱۱] در پژوهشی با عنوان "آیا افزایش کیفیت حسابرسی با مدیریت سود واقعی بیشتر مرتبط است" به بررسی تأثیر کیفیت حسابرسی بر مدیریت سود واقعی پرداختند معیار مدیریت سود واقعی در این تحقیق، سطح غیرعادی (جریان‌های نقدی عملیاتی، هزینه‌های اختیاری و تولید) بوده است. نتایج حاصل از تحقیق فوق نشان داد که نقش تخصص حسابرس در صنعت و حق الزحمه حسابرسی با سطوح بالای مدیریت واقعی سود مرتبط است. از طرف دیگر کیفیت بالای حسابرسی باعث ایجاد محدودیت در مدیریت ارقام تعهدی می‌گردد، همچنین طولانی‌تر شدن دوران تصدی حسابرس باعث افزایش مدیریت سود واقعی می‌گردد.

آیاتریدیس [۱۷] در تحقیقی با عنوان کیفیت افشاء، کیفیت حسابداری و محافظه کاری شرطی و غیر شرطی در کشور انگلستان، به بررسی ارتباط بین کیفیت گزارشگری مالی و اقدامات مرتبط با مدیریت سود، همچنین بررسی ارتباط بین کیفیت گزارشگری مالی و افشاء به موقع زیان‌ها با محافظه کاری شرطی و غیر شرطی پرداخته است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که شرکت‌های بزرگتر (از لحاظ اندازه) و شرکت‌هایی که از سود آوری و حجم نقدینگی بالاتری برخوردارند، از افشاء اطلاعات مالی با کیفیت بالاتری برخوردارند و در نتیجه نیاز کمتری به مدیریت سود دارند.

۲-۳- پژوهش‌های داخلی

نونهال فر و همکاران [۷]، در پژوهشی با عنوان "رابطه بین کیفیت حسابرس و قابلیت اتکای ارقام تعهدی" به بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسی و قابلیت اتکای ارقام تعهدی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج پژوهش انجام شده نشان داد که شرکت‌های حسابرسی شده توسط حسابرس با کیفیت بالاتر در مقایسه با

شرکتهای حسابرسی شده توسط حسابرس با کیفیت پایین تر دارای ضریب پایداری ارقام تعهدی بیشتری بوده و در نتیجه قابلیت اتکای ارقام تعهدی بالایی دارند.

علوی طبری و همکاران [۶]، در پژوهشی با عنوان "کیفیت حسابرسی و پیش بینی سود" به بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسی و پیش بینی سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج پژوهش انجام شده نشان داد زمانی که شرکت ها بوسیله حسابرسان متخصص در صنعت حسابرسی می شوند صحت پیش بینی سود بالاتر و انحراف پیش بینی سود کمتر است. همچنین اندازه مؤسسه حسابرسی با انحراف پیش بینی سود رابطه معکوس دارد.

سجادی [۵]، در مقاله ای با عنوان "تأثیر کیفیت حسابرسی بر مدیریت سود" هدف این مقاله بررسی تأثیر کیفیت حسابرسی بر مدیریت سود و معرفی تحقیق های مختلف انجام شده در این زمینه است. ارقام تعهدی به مدیران اختیار می دهند تا از انعطاف پذیری روش ها و اصول پذیرفته شده حسابداری سوء استفاده کرده و محتوای اطلاعاتی سود را مخدوش کنند. ذی نفعان خارج از شرکت مانند سرمایه گذاران و اعتباردهندگان، نمی توانند به طور مستقیم این رفتار فرصت طلبانه ی مدیران را کنترل کنند. بنابراین، حسابرسان با رسیدگی های دقیق و با کیفیت خود می توانند ارقام تعهدی مورد استفاده ی مدیران را کاهش و مدیریت سود را محدود کنند. نتایج تحقیق های انجام شده نیز، نشان دهنده ی همین موضوع است.

خواجوی و ابراهیمی [۴]، در پژوهشی به بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسی و محافظه کاری پرداختند. آن ها برای اندازه گیری محافظه کاری از مدل خان و واتس استفاده کردند و از معیارهای اندازه حسابرس، دوره تصدی حسابرس و تخصص حسابرس برای اندازه گیری کیفیت حسابرسی استفاده نمودند. نتایج حاصل از آزمون فرضیات این پژوهش حاکی از آن است که صرف نظر از اندازه شرکت، نسبت بدهی، سودآوری و نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام بین اندازه حسابرس و تخصص حسابرس در صنعت با محافظه کاری شرکت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد اما این رابطه بین دوره تصدی حسابرس و محافظه کاری منفی است.

نمازی و همکاران [۸]، در تحقیقی به بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسی و مدیریت سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج پژوهش آن‌ه نشان داد که بین مدیریت سود و دوره تصدی حسابرسی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین بین مدیریت سود و اندازه حسابرس رابطه مثبت ولی غیر معنادار وجود دارد. خلیلیان موحد و سلیمانی مارشک [۳]، در پژوهشی تحت عنوان "رویکرد ریسک تجاری؛ رویکردی نوین جهت افزایش کیفیت حسابرسی" به تشریح ریسک‌های حسابرسی سنتی و سپس محدودیت‌ها و نقاط ضعف آن پرداختند و سپس رویکرد و چارچوب حسابرسی ریسک تجاری را معرفی کردند. آن‌ها به این موضوع پرداختند که در حسابرسی ریسک تجاری با اتخاذ رویکردی جامع نگر و کل به جزء درک ژرف و جامعی از صنعت، راهبرد، مدل‌ای کسب و کار و فرآیندهای صاحب کار ایجاد می‌شود و نتیجه آن بهبود کارایی، اثربخشی، کاهش حق الزحمه عملیات حسابرسی و افزایش ارزش برای صاحبکار و حسابرس است.

۴- تدوین فرضیه‌ها

فرضیه اول: شرکت‌هایی که توسط موسسات باکیفیت، حسابرسی می‌شوند دارای مدیریت سود کمتر هستند.

فرضیه دوم: شرکت‌هایی که توسط موسسات باکیفیت، حسابرسی می‌شوند دارای محافظه کاری بیشتری هستند.

فرضیه سوم: شرکت‌هایی که توسط موسسات باکیفیت، حسابرسی می‌شوند، هزینه نمایندگی بیشتری دارند.

۵- مدل‌های تحقیق

متغیرهای وابسته در این پژوهش عبارت اند از:

اقدام تعهدی اختیاری (DAC): که برابر با پسماند مدل جونز (۱۹۹۱) است.

محافظه کاری (EA): که از تقسیم سود عملیاتی بر ارزش بازار حقوق صاحبان سهام ابتدای دوره بدست می آید.

هزینه نمایندگی: که از ضرب فرصت‌های رشد در جریان‌های نقد آزاد به دست می آید.

به منظور آزمون فرضیه اول پژوهش، مدل رگرسیونی (۱) برازش می شود:

$$\text{DAC}_{i,t} = a_0 + a_1 \text{AU}_{i,t} + a_2 \ln \text{A}_{i,t} + a_3 \text{OCF}_{i,t} + a_4 \text{DEBT}_{i,t} + a_5 \text{AU}_{i,t} \times \ln \text{A}_{i,t} + a_6 \text{AU}_{i,t} \times \text{OCF}_{i,t} + a_7 \text{AU}_{i,t} \times \text{DEBT}_{i,t} + e_{i,t} \quad (1) \text{مدل}$$

که در مدل فوق:

$\text{DAC}_{i,t}$: اقلام تعهدی اختیاری که از طریق جزء خطای رابطه (۱) محاسبه می گردد.

$\text{AU}_{i,t}$: متغیر مجازی که به عنوان کیفیت حسابرسی می باشد. با توجه به تقسیم بندی ۲۵۶ موسسه حسابرسی در تارنمای جامعه حسابداران رسمی ایران (www.iacpa.ir) به ۴ دسته الف، ب، ج، د اگر حسابرس، سازمان حسابرسی و موسسه‌های که جز دسته الف باشد عدد ۱ و در غیر این صورت عدد صفر. $\ln \text{A}_{i,t}$: لگاریتم طبیعی کل دارایی‌های پایان سال شرکت. $\text{OCF}_{i,t}$: جریان نقد عملیاتی شرکت تقسیم بر کل دارایی‌های پایان سال شرکت.

$\text{DEBT}_{i,t}$: کل بدهی‌های پایان سال شرکت تقسیم بر کل دارایی‌های پایان سال شرکت.

$$\text{AC}_{i,t} = a_0 \left(\frac{1}{1+r} \right)^{t-1} \text{REV}_{i,t} + a_2 \text{PPE}_{i,t} + e_{i,t} \quad (1) \text{رابطه}$$

که در رابطه فوق:

$\text{AC}_{i,t}$: کل اقلام تعهدی شرکت از طریق کسردارایی‌های جاری به جزء وجه نقد از بدهی‌های کوتاه مدت و استهلاک بدست می آید. $\text{A}_{i,t-1}$: کل دارایی‌های اول سال شرکت

$\text{REV}_{i,t}$: تغییرات در فروش سال جاری نسبت به سال قبل $\text{PPE}_{i,t}$: اموال، ماشین آلات و تجهیزات

$e_{i,t}$: جزء خطا (پسماند مدل) که در مدل معادل اقلام تعهدی اختیاری می باشد.
 در مدل (۱) ضریب a_1 رابطه بین کیفیت حسابرسی و مدیریت سود را اندازه گیری می کند.
 اگر این ضریب منفی باشد به این مفهوم است که با افزایش کیفیت حسابرسی، مدیریت سود کاهش می یابد.

به منظور آزمون فرضیه دوم پژوهش، مدل رگرسیونی (۲) برآزش می شود:

$$EA_{i,t} = a_0 + a_1 R_{i,t} + a_2 DR_{i,t} + a_3 R_{i,t} \times DR_{i,t} + a_4 AU_{i,t} + a_5 AU_{i,t} \times R_{i,t} + a_6 AU_{i,t} \times DR_{i,t} + a_7 AU_{i,t} \times R_{i,t} \times DR_{i,t} + e_{i,t} \quad \text{مدل (۲)}$$

که در مدل فوق:

$EA_{i,t}$: بیانگر محافظه کاری می باشد و از تقسیم سود عملیاتی بر ارزش بازار حقوق صاحبان سهام ابتدای دوره شرکت i در دوره t بدست می آید. $R_{i,t}$: برابر با بازده سالیانه سهام شرکت i در دوره t است.

$DR_{i,t}$: متغیر جایگزین اخبار بد که متغیر مجازی است که اگر بازده سهام شرکت i در دوره t منفی باشد برابر با یک و در غیر این صورت برابر با صفر است.

در مدل (۲) معیار محافظه کاری این است که اخبار بد سریع تر از اخبار خوب بر بازده و سود شرکت اثر می گذارد. اگر ضریب a_3 مثبت باشد به این مفهوم است که سود اخبار بد را به موقع منعکس می کند. و ضریب a_7 اگر مثبت باشد به این مفهوم است که شرکت هایی که توسط موسسات بزرگ حسابرسی می شوند دارای محافظه کاری بیشتری هستند.

به منظور آزمون فرضیه سوم پژوهش، مدل رگرسیونی (۳) برآزش می شود:

$$Q_{i,t} \times FCF_{i,t} = a_0 + a_1 DUA_{i,t} + a_2 AU_{i,t} + a_3 IO_{i,t} + a_4 DEBT_{i,t} + a_5 NED_{i,t} + a_6 \ln MV_{i,t} + e_{i,t} \quad \text{مدل (۳)}$$

که در مدل فوق:

$Q_{i,t} \times FCF_{i,t}$: بیانگر هزینه نمایندگی می باشد. هر چه میزان این متغیر بیشتر باشد هزینه نمایندگی نیز بیشتر خواهد بود.

$Q_{i,t}$: نمایانگر فرصت های رشد شرکت می باشد و از طریق جمع ارزش بازار حقوق صاحبان سهام با ارزش دفتری کل بدهی ها تقسیم بر ارزش دفتری کل دارایی ها بدست می آید. اگر نسبت متغیر مجازی Q توین شرکت از میانه شرکت های نمونه کمتر باشد عدد ۱ و در غیر این صورت عدد صفر می باشد.

$FCF_{i,t}$: جریان نقد آزاد (سود عملیاتی قبل از استهلاک - مالیات، هزینه مالی و سودهای تقسیمی) تقسیم بر کل دارایی های شرکت.

$DUA_{i,t}$: اگر مدیر عامل و رئیس هیأت مدیره شرکت یک نفر باشد عدد ۱ و در غیر این صورت عدد صفر. $IO_{i,t}$: درصد مالکیت سهامداران نهادی.

$NED_{i,t}$: درصد تعداد اعضای غیر موظف هیأت مدیره به کل اعضای هیأت مدیره

$Ln(MV)_{i,t}$: لگاریتم طبیعی ارزش بازار حقوق صاحبان سهام شرکت.

۶- روش شناسی پژوهش

تحقیق حاضر بر اساس هدف، از نوع توصیفی و بر اساس ماهیت و روش از نوع همبستگی است. با توجه به این که این تحقیق می تواند در فرآیند تصمیم گیری سرمایه- گذاران مورد استفاده قرار گیرد، نوع تحقیق کاربردی محسوب می شود. در اجرای طرح تحقیق توصیفی، محقق متغیرها را دستکاری نمی کند یا برای وقوع رویدادها شرایطی را به وجود نمی آورد. بر اساس این طبقه بندی به دلیل این که هیچ یک از متغیرهای تحقیق دستکاری و کنترل نشده اند و به توصیف اطلاعات گردآوری شده بسنده می شود، روش تحقیق توصیفی است.

۷- جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری پژوهش، شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال های ۱۳۸۴ الی ۱۳۹۲ هستند. در این پژوهش، برای نمونه گیری از روش حذف سیستماتیک استفاده می شود. شرکت های نمونه باید:

(۱) شرکت های سرمایه گذاری، واسطه گری مالی و لیزینگ نباشند.

(۲) قبل از سال ۱۳۸۱ در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده و تا پایان سال ۱۳۹۲ جزء شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران باشند.

۳) به لحاظ افزایش قابلیت مقایسه، سال مالی آنها منتهی به پایان اسفند ماه باشد و طی سال‌های ۱۳۸۱ الی ۱۳۹۲ تغییر سال مالی نداشته باشد.

۸- تجزیه و تحلیل

آمار توصیفی همیشه برای تعیین و بیان ویژگی‌های اطلاعات پژوهش‌ها به کار برده می‌شوند. جدول شماره ۱ آمار توصیفی متغیرهای تحقیق را نشان می‌دهد.

جدول شماره ۱: آمار توصیفی متغیرهای تحقیق					
متغیر	میانگین	میانه	پیشینه	کمینه	انحراف معیار
کیفیت حسابرسی* جریان نقدی عملیاتی	۰/۰۵۷۵۲۸	۰/۰۰۰	۱/۵۹۳۱۲	-۵/۶۱۴۵۹	۰/۲۸۵۵۶
کیفیت حسابرسی* اهرم مالی	۰/۳۰۷۹۹۶	۰/۰۰۰	۱/۰۶۱۸	۰/۰۰۰	۰/۳۶۳۸۳
کیفیت حسابرسی* اندازه شرکت	۵/۹۴۵۵	۰/۰۰۰	۱۷/۶۳۵۶	۰/۰۰۰	۶/۶۷۹۵۲
جریان نقدی عملیاتی	۰/۱۲۴۵۱۲	۰/۱۰۰۰۹	۱/۵۹۳۱۲	-۵/۶۱۴۵۹	۰/۳۰۰۳۲
اندازه شرکت	۱۳/۰۸۳۹۹	۱۲/۹۳۳۴	۱۷/۶۳۵۶	۹/۷۹۷۳۵	۱/۳۴۵۷۴
اهرم مالی	۰/۶۹۴۳۹۰	۰/۶۹۴۴۳	۲/۴۳۳۰۰۴	۰/۰۹۱۵۱	۰/۲۲۰۴۱
کیفیت حسابرسی	۰/۴۴۶۸۸۰	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۴۹۷۵۹
بازده تعدیل شده بر اساس اندازه	۱۱/۴۷۲۸۲	۳/۲۲۰۰۰	۱۳۹/۹۷	-۸۲/۴۵	۴۰/۸۰۶۲
اخبار بد	۰/۴۱۵۶۵۲	۰/۰۰۰	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۴۹۲۳۳
کیفیت حسابرسی* بازده	۶/۳۲۷۲۷۰	۰/۰۰۰	۲۵۵/۹۶	-۷۰/۷۵۰۰	۳۴/۰۱۶۹۲
محافظه کاری	۰/۳۵۸۳۶۶	۰/۲۹۵۵۷	۱/۸۷۱۲	-۰/۷۵۱۰۱	۰/۳۰۳۶
سهامداران نهادی	۰/۳۷۲۱۵۵	۰/۲۵۸۴۵	۰/۹۸۷۱	۰/۰۰۰	۰/۳۳۳۷۶
اعضای غیر موظف	۰/۳۶۹۳۷۴	۰/۴۲۸۵۷	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۲۶۶۹۴

مقدار میانگین برای متغیر ارقام تعهدی اختیاری برابر با ۰/۴۴۶۸۸ می‌باشد، محافظه کاری برابر ۰/۳۵۸۳۶۶ می‌باشد و هزینه نمایندگی برابر با ۰/۵۹ که نشان می‌دهد بیشتر داده‌ها حول این نقطه‌ها تمرکز یافته‌اند. بین متغیرهای تحقیق اهرم مالی دارای کمترین

و متغیر کیفیت حسابرسی* اندازه شرکت بیشترین میزان پراکندگی را دارا می‌باشند. متغیر کیفیت حسابرسی به علت این که صرفاً اعداد صفر و یک را می‌پذیرند، آماره‌های توصیفی معناداری ندارند.

قبل از برآزش مدل‌ها جهت آزمون فرضیه‌ها، باید نوع روش (روش تلفیقی یا تابلویی) و فروض کلاسیک رگرسیون بررسی شود. خلاصه نتایج آزمون چاو، هاسمن و وایت برای مدل‌ها در جدول شماره ۲ ارائه شده است. همانطور که مشاهده می‌شود مقدار احتمال آماره F آزمون چاو هر سه مدل برابر صفر و کمتر از $0/05$ می‌باشد، در نتیجه روش داده‌های تابلویی پذیرفته می‌شود.

جدول ۲: نتایج آزمون چاو، هاسمن و وایت برای مدل اول و دوم و سوم						
مدل سوم		مدل دوم		مدل اول		آزمون‌ها
معناداری	آماره F	معناداری	آماره F	معناداری	آماره F	آزمون چاو
$0/000$	$8/28$	$0/000$	$6/35$	$0/000$	$2/76$	آزمون هاسمن
$0/0031$	$16/19$	$0/0025$	$20/21$	$0/000$	$29/9866$	آزمون وایت
$0/38$	F-statistic ($0/64$)	$0/54$	F-statistic ($0/583$)	$0/75$	F-statistic ($0/74$)	

مقدار احتمال برای آزمون هاسمن هر سه مدل کمتر از $0/05$ است، در نتیجه روش اثرات ثابت پذیرفته می‌شود. و با توجه به نتایج آزمون وایت ناهمسانی واریانس وجود ندارد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه اول در جدول شماره ۳ منعکس می‌شود.

جدول شماره ۳: نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها جهت آزمون فرضیه اول				
$DAC_{i,t} = a_0 + a_1 AU_{i,t} + a_2 LnA_{i,t} + a_3 OCF_{i,t} + a_4 DEBT_{i,t} + a_5 AU_{i,t} * LnA_{i,t} + a_6 AU_{i,t} * OCF_{i,t} + a_7 AU_{i,t} * DEBT_{i,t} + e_{i,t}$				
متغیر	ضریب	انحراف استاندارد	آماره t	احتمال
عرض از مبدا	$0/783722$	$0/199024$	$3/937831$	$0/0001$
کیفیت حسابرسی	$-0/485429$	$0/238310$	$-2/036962$	$0/0422$
اهرم مالی	$-0/188304$	$0/070078$	$-2/687075$	$0/0075$

۰/۰۰۱۲	-۳/۲۴۶۴۸۵	۰/۰۱۴۴۶۲	-۰/۰۴۶۹۵۰	جریان نقد عملیاتی
۰/۰۰۰	-۵/۲۶۲۹۴۶	۰/۰۵۷۳۱۹	-۰/۳۰۱۶۶۶	اندازه شرکت
۰/۰۹۲۷	۱/۶۸۴۵۱۹	۰/۰۱۷۰۴۵	۰/۰۲۸۷۱۲	کیفیت حسابرسی * اندازه شرکت
۰/۱۱۶۶	۱/۵۷۲۰۶۶	۰/۰۹۸۶۵۵	۰/۱۵۵۰۹۲	کیفیت حسابرسی * اهرم مالی
۰/۰۰۰	۴/۴۷۰۶۸۷	۰/۰۶۱۲۸۱	۰/۲۷۳۹۷۰	کیفیت حسابرسی * جریان نقد عملیاتی
احتمال آماره F: ۰/۰۰۰			آماره F: ۳/۳۱	
دوربین واتسون: ۲/۴۷			ضریب تعیین تعدیل شده: ۰/۲۹	

با توجه به نتایج ارایه شده در جدول ۳، سطح خطای احتمال مربوط به فرض صفر مبنی بر عدم تاثیر کیفیت حسابرسی بر مدیریت سود، برابر ۰/۰۴۲۲ است که از ۰/۰۵ کمتر است، بنابراین، فرض صفر (فرض عدم وجود رابطه بین کیفیت حسابرسی و اقلام تعهدی اختیاری) رد می شود. در نتیجه، نوع کیفیت حسابرسی بر اقلام تعهدی اختیاری شرکت تاثیر معنی داری دارد. همچنین با توجه به ضریب این متغیر که منفی و برابر ۰/۴۸۵۴۲۹- می باشد، می توان نتیجه گرفت کیفیت حسابرسی اثر منفی بر اقلام تعهدی اختیاری شرکت دارد که در حقیقت نشان دهنده این است که مدیریت سود کاهش پیدا می کند.

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده ها جهت آزمون فرضیه دوم در جدول شماره ۴ منعکس می شود.

جدول ۴: نتایج تجزیه و تحلیل داده ها جهت آزمون فرضیه دوم				
$EA_{i,t} = a_0 + a_1R_{i,t} + a_2DR_{i,t} + a_3R_{i,t} * DR_{i,t} + a_4AU_{i,t} + a_5AU_{i,t} * R_{i,t} + a_6AU_{i,t} * DR_{i,t} + a_7AU_{i,t} * R_{i,t} * DR_{i,t} + e_{i,t}$				
متغیر	ضریب	انحراف استاندارد	آماره t	احتمال
عرض از مبدا	۰/۳۷۴۱۱۶	۰/۰۰۵۹۱۶	۶۳/۲۳۶۹۹	۰/۰۰۰
بازده	۰/۰۰۳۱۹۰	۰/۰۰۰۱۱۹	۲۶/۸۶۳۹۴	۰/۰۰۰
اخبار بد	-۰/۰۰۱۰۴	-۰/۰۲۱۵۹۹	-۰/۰۴۸۱۵۰	۰/۰۰۹۶۱
کیفیت حسابرسی	۰/۰۶۰۳۲۱	۰/۰۱۲۲۶۵	۴/۹۱۸۱۵۸	۰/۰۰۰
کیفیت حسابرسی * اخبار بد * بازده	۰/۰۰۰۶۴۴	۰/۰۰۰۱۲۷	۵/۰۶۶۱۱۹	۰/۰۰۰

۰/۰۰۷۶۰	۱/۷۷۸۴۲۴	۰/۰۰۰۳۴۸	۰/۰۰۰۶۱۸	بازده*اخبار بد
۰/۲۰۶۰	-۱/۲۶۶۴۱۱	۰/۰۰۰۱۵۴	-۰/۰۰۰۱۹۵	کیفیت حسابرسی*بازده
۰/۸۹۱۷	-۰/۱۳۶۲۸۵	۰/۰۱۶۳۵۹	-۰/۰۰۲۲۲۹	کیفیت حسابرسی* اخبار بد
احتمال آماره F: ۰/۰۰۰			آماره F: ۳۱/۱۸۴۱۳	
دوربین واتسون: ۱/۵۳			ضریب تعیین تعدیل شده: ۰/۸۴۶۶۱	

با توجه به نتایج ارایه شده در جدول شماره ۴، سطح خطای احتمال مربوط به فرض صفر مبنی بر عدم تاثیر کیفیت حسابرسی بر محافظه کاری، برابر ۰/۰۰۰ است که از ۰/۰۵ کمتر است، بنابراین، با اطمینان ۹۵ درصد فرض صفر رد می شود. و بیان کننده این است که بین کیفیت حسابرسی و محافظه کاری رابطه‌ی معنی داری وجود دارد. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها جهت آزمون فرضیه سوم در جدول شماره ۵ منعکس می شود.

جدول شماره ۵: نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها جهت آزمون فرضیه سوم				
$Q_{i,t} * FCF_{i,t} = a_0 + a_1 DUA_{i,t} + a_2 AU_{i,t} + a_3 IO_{i,t} + a_4 DEBT_{i,t} + a_5 NED_{i,t} + a_6 \ln MV_{i,t} + e_{i,t}$				
متغیرها	ضریب	انحراف استاندارد	آماره t	احتمال
عرض از مبدا	۰/۷۴۶۱۱۲	۰/۱۶۱۸۴۰	۴/۶۱۰۱۸۸	۰/۰۰۰
دوگانگی هیات مدیره	۰/۰۰۳۹۲۰	۰/۰۶۸۴۲۸	۰/۰۵۷۲۸۸	۰/۹۵۴۳
کیفیت حسابرسی	۰/۰۵۳۹۴۱	۰/۰۲۶۸۱۱	۲/۰۱۱۹۲۵	۰/۰۴۴۷
مالکیت نهادی	۰/۰۰۹۳۹۳	۰/۰۴۹۶۱۵	۰/۱۸۹۳۲۲	۰/۸۴۹۹
اهرم مالی	۰/۰۳۹۶۹۸	۰/۰۴۸۹۵۹	۰/۸۱۰۸۳۰	۰/۰۴۱۷۸
اعضای غیرموظف هیات مدیره	-۰/۰۶۸۵۹۷	۰/۰۳۸۵۳۲	-۱/۷۸۰۲۶۱	۰/۰۷۵۵
اندازه شرکت	-۰/۰۳۴۷۲۵	۰/۰۲۵۲۶۴	-۱/۳۷۴۴۸۴	۰/۰۱۶۹۸
آماره F: ۸/۳۱			احتمال آماره F: ۰/۰۰۰	
ضریب تعیین تعدیل شده: ۰/۲۷۶۶۸			دوربین واتسون: ۱/۷۵	

با توجه به نتایج ارائه شده در جدول شماره ۷، سطح خطای احتمال مربوط به فرض صفر مبنی بر عدم تاثیر کیفیت حسابرسی بر هزینه نمایندگی، برابر ۰/۰۴۴۷ است که از ۰/۰۵ کمتر است، بنابراین، با اطمینان ۹۵ درصد فرض صفر رد می‌شود. و بیان کننده‌ی این است که بین کیفیت حسابرسی و هزینه نمایندگی رابطه‌ی معنی داری وجود دارد و از آنجای که ضریب کیفیت حسابرسی ۰/۰۵۳۹۴ می‌باشد نشان دهنده‌ی این می‌باشد با افزایش کیفیت حسابرسی، بیان کننده‌ی افزایش در هزینه نمایندگی می‌باشد.

۹- نتیجه گیری

نتایج تحقیق ما نشان می‌دهد که کیفیت حسابرسی مانع می‌شود مدیران از قضاوت-های شخصی و سود جویانه‌ی خود در گزارشگری مالی برای گمراه کردن سهامداران و سرمایه گذاران استفاده کنند و موجب کاهش مدیریت سود می‌شود که با نتایج چی و همکاران (۲۰۱۱) همخوانی دارد.

از سوی دیگر نتایج ما نشان می‌دهد که بین کیفیت حسابرسی و محافظه کاری رابطه مستقیم وجود دارد. محافظه کاری به عنوان یک مکانیسم همگرا یا منظم می‌باشد که محرک‌های مدیریتی را در بر دارد و می‌تواند افشای اخبار خوب را به تعویق انداخته و انتشار اخبار بد را به تسریع کرده، کیفیت حسابرسی باعث جلوگیری از بیش نمای سود توسط مدیران می‌شود و انگیزه آن‌ها برای افشا نکردن اخبار بد را کاهش می‌دهد و موجب افزایش محافظه کاری در سیستم گزارشگری مالی می‌شود. نتایج تحقیق حاضر با یافته‌های ایترا دیس و همکاران (۲۰۱۲) هم‌خوانی دارد.

از طرفی نتایج ما نشان می‌دهد که بین کیفیت حسابرسی و هزینه نمایندگی رابطه مستقیم وجود دارد. یکی از فرضیه‌های تئوری نمایندگی وجود تضاد بین مالک و مدیر می‌باشد که حسابرسی موجب می‌شود که منافع شخصی آن‌ها همراستا شود. هر چه تناقض نمایندگی بین مدیران و صاحبان سرمایه بزرگتر باشد، هزینه‌های نمایندگی

بیشتر و نیاز به حسابرس مستقل با کیفیت بالا افزون تر خواهد شد، که با نتایج تحقیق چی و همکاران (۲۰۱۱) و چمبرز و پاین (۲۰۰۸) همخوانی دارد.

با انجام هر تحقیق، راه به سوی مسیری جدید باز می‌شود و ادامه‌ی راه مستلزم انجام تحقیق‌های دیگری است. بنابراین، انجام تحقیق‌هایی به شرح زیر پیشنهاد می‌شود:

- بررسی قدرت توضیح‌دهندگی دیگر معیارهای کیفیت حسابرسی با معیارهای تخصص و تداوم انتخاب حسابرس و تاثیر آن بر عدم تقارن اطلاعاتی.
- بررسی کاربرد مدل‌های غیرخطی مانند مدل فازی و شبکه‌های عصبی برای مدل سازی کیفیت حسابرسی
- بررسی رابطه‌ی بین کیفیت حسابرسی و هزینه‌های تامین مالی.
- بررسی رابطه‌ی بین افزایش کیفیت حسابرسی و فرصت‌های سرمایه‌گذاری.
- بررسی رابطه‌ی بین حق الزحمه‌ی حسابرسی و اقلام تعهدی

۱۰- منابع و مآخذ

۱. بادآور نهندي، یونس (۱۳۹۲). تبیین و ارائه الگویی برای تعیین و ارزیابی عوامل موثر بر انتخاب کیفیت گزارشگری مالی در ایران. رساله دکتری حسابداری.
۲. حساس یگانه، یحیی (۱۳۸۴). فلسفه حسابرسی. چاپ اول. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
۳. خلیلیان موحد، سمیه؛ سلیمانی مارشک، مجتبی (۱۳۹۴). رویکرد ریسک تجاری؛ رویکردی نوین جهت افزایش کیفیت حسابرسی. *مطالعات حسابداری و حسابرسی*، سال ۴، شماره ۱۶، ص ۸۴-۹۹
۴. خواجوی، شکرالله؛ ابراهیمی، مهرداد (۱۳۹۴). بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسی و محافظه کاری. *تحقیقات حسابداری و حسابرسی*. سال ۷، شماره ۲۷، ص ۴-۱۹.
۵. سجادی، حسین (۱۳۹۰). تاثیر کیفیت حسابرسی بر مدیریت سود، *مجله ی حسابدار رسمی*، سال ششم، شماره ی ۱۲.

۶. علوی، طبری، سید حسین. خلیفه سلطان(۱۳۸۴). کیفیت حسابرسی و پیش بینی سود، تحقیقات حسابداری، شماره ۳، ص ۳۳.
۷. نونهال نهر، علی اکبر؛ یعقوب پور، سعید(۱۳۸۹) رابطه بین کیفیت حسابرسی و قابلیت اتکای اقلام تعهدی. بررسی های حسابداری و حسابرسی. دوره ۱۷. شماره ۳
۸. نمازی، محمد؛ بایزیدی، انور؛ جبارزاده کنگرلویی، سعید (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسی و مدیریت سود. تحقیقات حسابداری و حسابرسی. سال ۳، شماره ۹، ص ۳۵-۱۸.
۹. یعقوب نژاد، احد؛ امیری، محمد(۱۳۸۸). بررسی عوامل موثر بر گزارش های حسابرسی و تاثیر عوامل مذکور بر ضریب همبستگی تغییرات قیمت و تغییرات سود سهام. پژوهشنامه حسابداری مالی و حسابرسی. شماره ۲. ص ۷۴-۵۵.
10. Chambers D, Payne J.(2008) "Audit Quality and Accrual Reliability: Evidence from the Pre-and Post-Sarbanes-Oxley Periods". **Available at SSRN:**<http://ssrn. Com/ abstract =1136787>.
11. Chi, W., Lisic, L., and M. Pevzner. (2011)." Is Enhanced Audit Quality Associated with Greater Real Earnings Management" . *Accounting Horizons* 25 (2): 315-335.
12. Davidson, R. A; D. Neu.(1993)." A note on the association between audit firm size and audit quality". **Contemporary Accounting Research** (Spring): 479-488.
13. DeAngelo, L(1981) "Auditor size and auditor quality" **Journal of Accounting and Economics** 3 (3): 183-199.
14. Dye, R. (1988). "Earnings Management in An Overlapping Generations Model", **Journal of Accounting Research**, Vol. 26, 195-23
15. Healy, P. M. and. Wahlen, J. M. (1999). "A Review of the Earnings Management Literature and Its Implications for Standard Setting", **Accounting Horizons**, Vol.13, 365-383.
16. Iatridis,G (2012). "Accounting disclosures, accounting quality and conditional and unconditional conservatism". **International Review of Financial Analysis** . 20(2)(Apr):88
17. Iatridis,G. (2011) "Evidence of Voluntary Accounting Disclosure in Athens stock Market" .**Review of Accounting and Finance**. Vol 1 . pp 73-92

18. Kellogg, I. & Kellogg, L. B. (1991). "Fraud Window Dressing and Negligence in Financial Statement" **Colorado: McGraw Hill.**
19. Palmrose, z.v. (1986) "Audit Fees and Auditor Size". **Journal of Accounting Research.** Vol 24.97-110
20. Schipper, K. (1989). " Earning Management" **Accounting Horizons,** Dec, 91-102.
21. Tendello, B. & Vanstraelen, A. (2008). "Earnings Management and Audit Quality in Europe: from the Private client segment" **European Accounting Review,** vol.17.no 3,447-469
22. Titman, s. Trueman, B. (1986) "Information Quality and The Valuation of New Issues". **Journal of Accounting and Economics.** 159-172
23. Watts, Ross; Lafond, R (2007) "The Information Role of Conservatism". **Available at SSRN:** <http://ssrn.com>

The Effect of Audit Quality on Earnings Management & Conservatism of Listed Companies in Tehran Stock Exchange & Agency Cost

Behnam Karamshahi: Faculty Member of Shahid Bahonar University of Kerman, Iran.

Abstract:

Separation of ownership from management, conflict of interests between managers and owners and management approaches resulted raising issues of earnings management, accounting conservatism and the agency costs in accounting. Based on the theory of corporate governance (laws and regulations that may interest favor of the interests of all parties are preserved), the owners and shareholders of companies with hiring auditors try to control those activities. This study sought to examine the association between audit quality and earnings management and conservatism. Sample Data of survey is 100 listed companies in Tehran Stock Exchange for the period 2006 to 2012. The research panel is used to analyze the hypothesis. Test of results showed that by increasing the audit quality, earnings management is going to reduce (there is a negative relationship between audit quality and earnings management) and agency costs are going increases (there is a positive relationship between audit quality and agency costs).

Keywords:

Audit quality, earnings management, conservatism, representative cost